

2.1. Euroopa Liidu energiapoliitika

Euroopa Liidu Energialiidu põhimõtete kohaselt on ELi energiapoliitika viis peamist eesmärki järgmised:

- mitmekesistada Euroopa energiaallikaid, tagades energiajulgeoleku ELi riikide vahelise solidaarsuse ja koostöö kaudu;
- tagada täielikult integreeritud energia siseturu toimimine, mis võimaldab energia vaba liikumist ELi piisava taristu kaudu ja ilma tehniliste või regulatiivsete tõketeta;
- parandada energiatõhusust ja vähendada sõltuvust energiaimpordist, vähendada heitkoguseid ning hoogustada töökohtade loomist ja majanduskasvu;
- vähendada majanduse CO₂ heidet ja liikuda kooskõlas Pariisi kokkuleppega vähese CO₂ heitega majanduse suunas;
- edendada vähese CO₂ heitega ja puhta energia tehnoloogiate alaseid teadusuuringuid ning seada esikohale teadusuuringud ja innovatsioon, et hoogustada energiasüsteemi ümberkujundamist ja parandada konkurentsivõimet.

ELi toimimise lepingu¹ artikliga 194 nähakse mõnes energiapoliitika valdkonnas ette jagatud pädevus, mis annab märku liikumisest ühise energiapoliitika suunas. Igale liikmesriigile jääb siiski õigus määrata kindlaks oma energiavarude kasutamise tingimused, oma valikud erinevate energiaallikate vahel ning oma energiavarustuse üldstruktuur (artikli 194 lõige 2). Kehtivas poliitikakavas juhindutakse 24. oktoobril 2014 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel vastu võetud ja 2018. aasta detsembris läbi vaadatud kõikehõlmavast terviklikust kliima- ja energiapoliitikast, millega tahetakse saavutada aastaks 2030 alltoodud eesmärgid. Seejuures 14. juulil 2021 võttis komisjon vastu ettepanekute paketi „Euroopa rohelise kokkuleppe elluviimine“, millega muudeti eesmäärke veel ambitsioonikamateks:

1. vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55% ning muuta EL 2050. aastaks CO₂-neutraalseks;
2. suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu energiatarbimises 32%-ni;
3. suurendada energiatõhusust 32,5%;
4. ühendada omavahel vähemalt 15% ELi elektrisüsteemidest.

¹ Leping allkirjastati 13.12.2007 Euroopa Liidu Ülemkogul Lissabonis ning jõustus kõikide liikmesriikide poolt ratifitseerimisprotsessi lõpetamisega 2009. aasta 1. detsembril